

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn afwijzend heeft beslist op zijn herhaalde verzoek om schadevergoeding. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat zijn auto circa € 8.000 waard was in plaats van € 227, zijnde de waarde waarop Domeinen de auto heeft getaxeerd.

Beoordeling

Algemeen

I. Bevindingen

1. De politie nam op 15 februari 2002 een personenauto in beslag. De reden hiervoor was dat er geen geldige kentekenplaten op de auto zaten. Op de auto waren Duitse kentekenplaten bevestigd. Uit onderzoek van de politie bleek dat het kenteken vals was. Het kenteken was in 1935 afgegeven aan een auto van het merk Adlerwercke.

2. Verzoeker verklaarde op 19 februari 2002 tegenover de politie onder meer het volgende:

"U vraagt mij wie de eigenaar is van de auto die u van de week bij mij voor de deur hebt laten weghalen? Die auto heb ik samen met drie vrienden op de automarkt in Utrecht gekocht. De auto is een Pontiac. De man van wie we de auto kochten heette H. Die man ken ik al een paar jaar. Ik zie hem vaker op de automarkt, maar ook bij het autoracen zoals op Zandvoort. (...)

We betaalden H. vijf maanden geleden 250 gulden de man (totaal bedrag € 635,29; N.o.), met de afspraak dat om het kenteken van de auto te krijgen dat we dan nog eens 100 euro de man zouden betalen. Op het moment dat wij de auto kochten zag ik dat de Pontiac voorzien was van Nederlandse kentekenplaten en ik zag dat achter die Duitse kentekenplaten zaten. De kentekencombinatie weet ik niet meer. Op het moment dat ik de auto kocht hoorde ik dat H. zei dat hij de kentekenplaten van de auto wilde halen, omdat wij die toch niet nodig zouden hebben bij het racen. Maar ik zei dat ik dat niet wilde hebben. Vervolgens heb ik de auto meegenomen. (...)

Nu u de auto hebt laten weghalen zal ik met mijn drie vrienden H. nog 100 euro de man betalen en dan krijgen we, als het goed is, de kentekenpapieren van de Pontiac. Als ik die in mijn bezit heb zal ik die hier brengen. (...)

U vraagt mij of ik niet weet dat als ik een auto koop ook moet zorgen dat die auto op mijn naam gesteld wordt

Ja, dat weet ik. Dat zeiden ze. Maar ik had alleen nog maar handgeld betaald. Pas als de auto helemaal betaald zou zijn zou de auto op naam gezet worden. (...)

Ik denk niet dat de auto van diefstal afkomstig is. Op het moment dat we de auto kochten hebben mijn vrienden het chassisnummer op de auto vergeleken met het nummer wat op het kenteken vermeld stond."

3. Domeinen Roerende Zaken (hierna: Domeinen) taxeerde op 12 maart 2002 de waarde van de auto op € 227. Op het door Domeinen opgestelde opnameformulier staat vermeld dat Chevrolet het merk is en dat het type van de auto onbekend is. Er is aangegeven dat het Duitse kenteken vals is. Bij chassisnummer staat vermeld dat het vermoedelijke chassisnummer is weergegeven. Het bouwjaar is niet ingevuld. Bij de staat van het voertuig - zowel interieur als exterieur - is aangegeven dat die slecht was. Bij de uiterlijke beschadigingen c.q. gebreken staat vermeld dat er onder meer rondom krassen waren, deuken en roest. Bij de technische staat van de auto staat niks ingevuld. Op het formulier staat vermeld dat de motor van de auto niet is gestart en dat het kentekenbewijs niet aanwezig was. Er is geen schadeformulier opgemaakt. Wel zijn er ten tijde van de taxatie foto's van de auto gemaakt.

4. Verzoeker zette de auto op 18 maart 2002 op zijn naam.

5. Verzoeker toonde op 26 maart 2002 aan de politie een kentekenbewijs. Op het kentekenbewijs staat volgens de politie vermeld dat de auto een Pontiac Grand Prix met het kenteken A is. Het chassisnummer dat op het kentekenbewijs staat, komt overeen met het chassisnummer dat door de politie op de auto van verzoeker was aangetroffen, aldus de politie.

6. De auto werd eind maart 2002 op grond van een door het Openbaar Ministerie afgegeven machtiging vernietigd (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

7. De arrondissementsrechtbank Amsterdam gelastte bij beschikking van 11 maart 2004 de teruggave van de auto aan verzoeker. De rechtbank hield bij de beslissing rekening met de mededeling van de officier van justitie dat hij zich niet verzette tegen teruggave van de auto aan verzoeker.

8. Verzoeker werd bij brief van 17 juni 2004 door Domeinen een schadevergoeding aangeboden van de hoogte van de door Domeinen getaxeerde waarde van de auto.

9. Op 6 februari 2005 werd bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer een auto van het merk Pontiac Grand Prix met kenteken A ter keuring aangeboden. De auto stond op naam van L.

10. Verzoeker was niet tevreden met de hoogte van het aanbod van Domeinen. Hij klaagde hier meermalen over bij Domeinen. Zijn toenmalige advocaat voerde daartoe in een brief van 7 december 2005 gericht aan Domeinen onder meer het volgende aan:

“De onderhavige personenauto behoorde vóór de eigendomsoverdracht aan cliënt in eigendom toe aan (M.; N.o.) (...).

Zij bracht de auto ter reparatie en onderhoud naar de firma (X; N.o.). Naar ik van cliënt heb begrepen heeft (M.; N.o.) de auto via de firma (X; N.o.) te koop aangeboden.

Cliënt heeft zijn interesse voor de auto in 2000 kenbaar gemaakt. Hij heeft ook in die periode veelvuldig reparaties aan de auto verricht, maar hij kon de verkoopprijs niet direct voldoen, reden waarom de eigendomsoverdracht in een later stadium is geëffectueerd (cliënt had de auto reeds eerder in zijn bezit).

Het geschilpunt in deze kwestie is de waarde van de ten onrechte inbeslaggenomen auto van cliënt.

Bijgaand doe ik u toekomen de ongedateerde verklaring van (firma X; N.o.), met als bijlage een aantal facturen uit 1995 en 1996. Deze facturen belopen een totaalbedrag ad f. 14.698,10 (€ 32.663,59; N.o.) exclusief btw en exclusief arbeidsloon.”

Als bijlage bij de brief van de advocaat was gevoegd een ongedateerde verklaring van de firma X. X is een garagebedrijf dat gespecialiseerd is in Amerikaanse auto's. In deze verklaring staat onder meer weergegeven:

“

> Auto is nooit in ons bezit geweest. We hebben als bemiddelaar opgetreden tussen de vorige eigenaar en (verzoeker; N.o.).

> De auto is geweest van M. en altijd bij ons in onderhoud geweest.

> De auto is half 2000 in het bezit gekomen van (verzoeker; N.o.).

(...)

> De verkoopprijs van het voertuig bedroeg 4.991,- euro (FL 11.000,-)

> In de tussentijd heeft (verzoeker; N.o.) zelf ter verbetering van het voertuig diverse werkzaamheden aan het voertuig verricht.

> In 2001 werd de auto wegenbelasting vrij.

> De waarde zou minimaal omstreeks de 8.000,- euro bedragen, zeker na alle werkzaamheden die (verzoeker; N.o.) zelf aan het voertuig heeft verricht.”

Bij de verklaring van de firma X waren onder meer de volgende bijlagen gevoegd die betrekking hebben op reparaties van de Pontiac Grand Prix:

een factuur van 18 mei 1995 van firma Y. De factuur was gericht aan M. Er werd een bedrag van f 5.250 (€ 11.667,07; N.o.) in rekening gebracht voor onder meer het compleet restaureren van de carrosserie;

een factuur van 5 oktober 1995 van firma X gericht aan M. Er werd een bedrag van fl. 12.341,51 (€ 27.426,54; N.o.) aan kosten opgevoerd;

een factuur van 5 januari 1996 van firma X gericht aan M. Er werd een bedrag van fl. 1.500,02 (€ 3.333,49; N.o.) gefactureerd voor onder meer het inbouwen van een motorblok.

Voorts was als bijlage bij de brief van de advocaat gevoegd een verklaring van 8 februari 2005 van firma X gericht aan de arrondissementsrechtbank Amsterdam. In deze verklaring staat onder meer het volgende vermeld:

“Ondergetekende verklaart dat de firma (X; N.o.) de Pontiac Grand Prix van (verzoeker; N.o.) vanaf 1995 in onderhoud heeft gehad.

(Verzoeker; N.o.) is in 2000 eigenaar geworden van dit voertuig.

De auto was in zeer goede staat en kort daarvoor uitgevoerd met een nieuwe gereviseerde opgevoerde motor, nieuwe bak en aangepaste achteras.

Ook tijdens het bezit van (verzoeker; N.o.) is het voertuig in onderhoud gebleven van de firma (X; N.o.) totdat het voertuig in 2001 in beslag is genomen.

Hierbij verklaart ondergetekende dat het voertuig op dat tijdstip een waarde vertegenwoordigde van 8.000,00 euro.”

11. Domeinen wees meermalen verzoekers verzoek om een hogere vergoeding af. Domeinen schreef verzoeker dat tijdens de inbeslagname Duitse kentekenplaten op de auto waren bevestigd. Het Nederlandse kenteken was toen nog niet bekend. De taxatiewaarde was aangeboden voor een auto van het merk Pontiac. Niet voor een auto van het merk Chrevolet, aldus Domeinen. Volgens Domeinen deed dit niet af aan het feit dat de auto in een dusdanige staat verkeerde dat het voertuig niet meer waard was dan € 227. Voorts wees Domeinen erop dat volgens verzoekers verklaring bij de politie hij medio september 2001 de auto voor in totaal € 635,29 samen met drie anderen had gekocht. Domeinen liet weten dat blijkens informatie van het arrondissementsparket Amsterdam de auto vanaf april 1994 nimmer op naam van H. heeft gestaan. Domeinen betrok bij haar beslissing ook het door haar opgemaakte opnameformulier. Volgens Domeinen was zowel de staat van het exterieur als het interieur als slecht te noemen. De auto vertoonde volgens Domeinen rondom krassen, deuken en was hier en daar zelfs doorgeroest. De staat van de banden was als matig te betitelen. Verder had volgens Domeinen het ontbreken van het kentekenbewijs een waardeverlagende werking.

12. Verzoeker was het niet eens met de reacties van Domeinen en wendde zich met een klacht tot de Nationale ombudsman. Verzoeker liet weten bij zijn standpunt te blijven dat de auto op het moment van de inbeslagname circa € 8.000 waard was. Verzoeker wees erop dat Domeinen hoofdzakelijk was uitgegaan van het bouwjaar en het uiterlijk van de auto.

13. In reactie op de klacht liet de staatssecretaris van Financiën aan de Nationale ombudsman weten dat hij van oordeel is dat de door Domeinen gevoerde handelwijze correct was. Domeinen kon derhalve achter de taxatiewaarde van € 227 blijven staan. De staatssecretaris voerde hiervoor het volgende aan.

Domeinen baseerde zich er bij de taxatie onder meer op dat de auto was voorzien van een valse kentekenplaat en dat het chassisnummer niet meer duidelijk af te lezen was. Ook speelde een rol dat bij de auto geen kentekenbewijzen aanwezig of te verkrijgen waren.

Op 2 juni 2004 verzocht de Officier van Justitie Domeinen tot uitbetaling van schadevergoeding over te gaan. Toen werd het Domeinen duidelijk dat het ging om een auto van het merk Pontiac, type Grand Prix. Het kenteken werd ook genoemd.

Volgens de staatssecretaris is het duidelijk dat een auto voorzien van een vals kenteken, gecombineerd met een niet of nauwelijks af te lezen chassisnummer bij verkoop slechts een geringe verkoopprijs zou opbrengen. Daarbij komt nog dat het ontbreken van een duidelijk af te lezen chassisnummer betekent dat de auto niet identificeerbaar is. Dit heeft tot gevolg dat de auto niet verkocht zou mogen worden. De staatssecretaris verwijst in dit kader naar een uitspraak van de Hoge Raad der Nederlanden waarin is bepaald dat het chassisnummer een merk is in de zin van artikel 219 Wetboek van Strafrecht (HR 9 december 2003, NJ 2004, 154).

De schriftelijke verklaring van 8 februari 2005 van de firma X en de daarbij gevoegde facturen van firma X dat de auto circa € 8.000 waard zou zijn, zijn volgens de staatssecretaris terecht door Domeinen buiten beschouwing gelaten. Volgens de staatssecretaris contrasteert de verklaring van de firma X omtrent de herkomst van de auto en de bemoeienissen van verzoeker met de auto in de tijd voor de inbeslagname met datgene dat verzoeker zelf verklaarde tegenover de politie. Verzoeker verklaarde op 19 februari 2002 dat hij de auto samen met drie vrienden op de Utrechtse automarkt kocht, terwijl X verklaarde dat zij de auto van verzoeker sinds 1995 in onderhoud had en verzoeker in 2000 eigenaar was geworden van de auto. Verder contrasteren de verklaringen omtrent de waarde van de auto, aldus de staatssecretaris.

De staatssecretaris is verder van mening dat er geen waarde mag worden gehecht aan de ongedateerde verklaring van X en de daarbij gevoegde facturen, aangezien deze inhoudelijk tegenstrijdig zijn met de verklaring van verzoeker tegenover de politie. Zo staat in de verklaringen van X dat verzoeker de auto in 2000 van M. heeft gekocht voor omgerekend € 4.991, terwijl verzoeker tegenover de politie verklaarde dat hij de auto rond

september 2001 samen met vrienden op een automarkt van H. heeft gekocht voor in totaal omgerekend € 635,29.

Als bijlage bij zijn reactie stuurde de staatssecretaris een proces-verbaal van 12 mei 2005 opgesteld door de substituut officier van justitie van het arrondissementsparket Amsterdam. In het proces-verbaal staat onder meer het volgende vermeld:

“De auto (van het merk Pontiac Grand Prix 1976, met kenteken A; N.o.), althans de papieren zijn na 18-3-2002 meerdere malen van eigenaar gewisseld en mirabele dictu is de auto weer daadwerkelijk bij de RDW-keuring geweest op 6-2-2005.

De auto staat thans op naam van (L.; N.o.).

Er wordt een nader onderzoek ingesteld naar de identiteit van dit voertuig.

Het kan niet anders dan dat het chassisnr. vervalst is.

Er moet in de loop van de 2 jaar een auto "aangepast" zijn aan de papieren.

(Verzoeker; N.o.) staat bij de politie bekend als een "autocrimineel".

14. Verzoeker gaf aan dat hij zich niet kan vinden in de reactie van de staatssecretaris. Hij voerde daartoe het volgende aan. Uit de reactie van de staatssecretaris blijkt dat Domeinen geen rekening heeft gehouden met de aangevoerde argumenten om de werkelijke waarde van de auto aan te tonen.

In de door verzoeker tegenover de politie afgelegde verklaring staat vermeld dat hij alleen nog maar handgeld heeft betaald. Pas als de auto helemaal zou zijn betaald, zou het op zijn naam worden gezet. Uitgaande van het bedrag aan handgeld van € 635,29 is het volgens verzoeker niet onaannemelijk dat na een jarenlange durende opknapbeurt bij firma X de werkelijke waarde van de auto uitkomt op de door X genoemde getaxeerde waarde van circa € 8.000.

De staatssecretaris gaf geen argumenten waaruit blijkt dat de door X getaxeerde waarde onjuist is. Evenmin betwistte de staatssecretaris dat de auto gedurende een aantal jaar onder meer met betrekking tot de motor, versnellingsbak en achteras is opgeknapt en hersteld.

Verder blijkt niet uit de taxatie van Domeinen dat er rekening is gehouden met het volgens Domeinen slecht leesbare chassisnummer en dat er sprake was van een valse kentekenplaten. Kennelijk zijn dit argumenten die er achteraf zijn bijgehaald. Dat dit van invloed was op de taxatie blijkt niet uit het door Domeinen op 12 maart 2002 opgestelde opnameformulier.

Verzoeker betwist dat er sprake is geweest van een slecht leesbaar chassisnummer. Hij wijst erop dat op het opnameformulier het chassisnummer is vermeld.

Volgens verzoeker kocht hij de auto met Nederlandse kentekenplaten, maar dat deze van de auto zijn gestolen. Na de diefstal bleek dat er onder de Nederlandse kentekenplaten Duitse kentekenplaten waren gemonteerd.

Verzoeker is van oordeel dat het er bij de bepaling van de waarde van de auto niet toe doet van wie hij de auto gekocht heeft. Ook de aankoopwaarde is van minder belang omdat het hier uiteindelijk gaat om de waarde van de auto ten tijde van de inbeslagname. Verzoeker merkte op dat zijn aandacht voor de auto is gewekt door H., die wist waar de auto te koop stond. Volgens verzoeker bemiddelde H. bij de aankoop van de auto. De auto was op dat moment in het bezit van M., die de auto in consignatie had bij firma X, waar de auto tevens werd onderhouden sinds 1995. Bij X is de auto vervolgens opgeknapt nadat hij in het bezit kwam van verzoeker.

II. Beoordeling

15. Verzoeker klaagt erover dat Domeinen afwijzend heeft beslist op zijn herhaalde verzoek om schadevergoeding. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat zijn auto bij de inbeslagname op 15 februari 2002 circa € 8.000 waard was in plaats van € 227, zijnde de waarde waarop Domeinen de auto heeft getaxeerd.

16. Het redelijkheidselement houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Bij het vaststellen van de waarde van in beslag genomen en vernietigde auto's is van belang welke feiten voldoende vaststaan.

17. Verzoeker verklaarde kort na de inbeslagname van de auto ten overstaan van de politie dat hij de auto medio september 2001 voor € 635,29 samen met drie vrienden op de automarkt in Utrecht heeft gekocht van H. Zij zouden nog een bedrag van € 400 bijbetalen. De auto zou dan € 1.035,29 hebben gekost.

18. Verder blijkt uit het door Domeinen opgestelde opnameformulier dat de staat van de auto zowel interieur en exterieur slecht was. Op het formulier staat vermeld dat er rondom de auto krassen en deuken zaten. De door Domeinen ten tijde van de taxatie gemaakte foto's illustreren de slechte staat van de auto.

19. Voorts is van belang dat uit het door Domeinen opgemaakte opnameformulier en de reactie van de staatssecretaris van Financiën is gebleken dat het chassisnummer van de auto niet of nauwelijks af te lezen was. Omdat dit belemmeringen opwerpt voor de mogelijkheden tot verkoop is dit een waardeverminderende omstandigheid. Dit weegt nog zwaarder nu uit de reactie van de staatssecretaris blijkt dat er in 2005 een identieke auto van het merk Pontiac Grand Prix met het zelfde kenteken A ter keuring aan de Rijksdienst

voor het Wegverkeer is aangeboden. Dit ondanks het feit dat de auto van verzoeker al in maart 2002 was vernietigd. Dit laatste geeft nog meer twijfel over de identiteit van de onderhavige inbeslaggenomen auto.

20. Wat betreft de door X overgelegde aan M. gerichte facturen uit de jaren 1995 en 1996 overweegt de Nationale ombudsman als volgt. Deze facturen hebben betrekking op reparaties die ruim voor de verkoop van de auto aan verzoeker zijn gedaan. Domeinen heeft de auto getaxeerd in de staat waarin hij zich in 2002 bevond.

21. De Nationale ombudsman is alles overziende van oordeel dat Domeinen in redelijkheid kan worden gevolgd in zijn standpunt dat hij niet overgaat tot het vergoeden van een hoger bedrag dan de taxatiewaarde ad € 227.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 16 april 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van 15 april 2009 van de heer V. te Amsterdam, ingediend door Witlox Tuzkapan advocaten te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Financiën verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoeker maakte van die gelegenheid gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie. De staatssecretaris van Financiën deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

het verzoekschrift met bijlagen van 15 april 2009,
de aanvulling op het verzoekschrift met bijlagen van 16 juli 2009,
de reactie van de staatssecretaris van Financiën van 28 oktober 2009,
het commentaar van verzoeker van 24 november 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Wetboek van Strafvordering

Artikel 117

“1. De inbeslaggenomen voorwerpen worden niet vervreemd, vernietigd, prijsgegeven of tot een ander doel dan het onderzoek bestemd, tenzij na verkregen machtiging.

De in het eerste lid bedoelde machtiging kan door het openbaar ministerie worden verleend ten aanzien van voorwerpen

die niet geschikt zijn voor opslag;

waarvan de kosten van de bewaring niet in redelijke verhouding staan tot hun waarde;

die vervangbaar zijn en waarvan de tegenwaarde op eenvoudige wijze kan worden bepaald.

(...)

De in het eerste lid bedoelde machtiging is gericht tot de bewaarder of aan de ambtenaar die de voorwerpen in afwachting van hun vervoer naar de bewaarder onder zich heeft. Degene aan wie de machtiging is gericht, draagt zorg voor de bepaling van de waarde die het voorwerp op dat moment bij verkoop redelijkerwijs zou hebben opgebracht.

Indien de inbeslaggenomen voorwerpen op grond van de machtiging van het openbaar ministerie tegen baat worden vervreemd, blijft het beslag (...) rusten op de verkregen opbrengst ...”

Artikel 119

“1. Een last tot teruggave van een inbeslaggenomen voorwerp dat in bewaring is gegeven, is gericht tot de bewaarder.

Indien de bewaarder niet aan de last tot teruggave kan voldoen, omdat de bewaring van het voorwerp overeenkomstig de machtiging, als bedoeld in artikel 117, tweede lid, (...) is beëindigd, gaat de bewaarder over tot uitbetaling van de prijs, die het voorwerp bij verkoop door hem heeft opgebracht of redelijkerwijs zou hebben opgebracht ...”

2. Besluit inbeslaggenomen voorwerpen (Besluit van 27 december 1995, Stb. 699)

Artikel 10, derde lid

“3. Onder de voorwerpen, bedoeld in artikel 117, tweede lid en onder b, van het Wetboek van Strafvordering, waarvan de kosten van de bewaring niet in een redelijke verhouding staan tot hun waarde, zijn in ieder geval begrepen:

1e motoren en auto's of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 450.”

Artikel 14

“1. Alvorens aan een verkregen machtiging tot het vernietigen, prijsgeven of bestemmen tot een ander doel dan het onderzoek uitvoering wordt gegeven, wordt de prijs geschat, die het betrokken voorwerp bij verkoop redelijkerwijs zou moeten opbrengen.

2. De schatting geschiedt door of namens de bewaarder of de opsporingsambtenaar aan wie de machtiging is verleend. Indien aannemelijk is dat de waarde van het voorwerp meer bedraagt dan € 2250 of indien de specifieke aard van het voorwerp daartoe aanleiding geeft, vraagt deze daartoe het oordeel van tenminste één persoon die geacht kan worden goed op de hoogte te zijn van de marktprijzen van dergelijke voorwerpen.

3. De geschatte prijs en het oordeel van de in het tweede lid bedoelde deskundige worden een rapport aan de officier van justitie vermeld.”